

LJUDSKI GLAS

GLASILO „KMETSKO DELAVSKE ZVEZE“.

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto K 60.—, za pol leta K 30.—, za četrt leta K 15.—, na mesec K 5.—; posamezna številka K 1.40.

Vse dopise in pošiljatve za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštne proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Kongresni trg 9, na levi strani.

O „prisegi“.

Naše kmečko in delavsko ljudstvo se je od zadnjih volitev mnogo česa na dejalo; zato je šlo tudi v obilnem številu na volišča. Ali dočim je izid volitev na Slovenskem pokazal, da se je slovensko kmečko in delavsko ljudstvo že zavedlo, da so kapitalistične stranke, predvsem klerikalna in liberalna stranka, njegovi tlačitelji, žalibog tega o hrvaškem in srbskem ljudstvu še ne moremo v toliki meri trditi. Pri nas na Slovenskem so klerikalci in liberalci videli, da jim je naše ljudstvo že pogledalo na dno njihove duše, zato so pa brž ustanovili svoje filijalke pod drugimi imeni, kakor n. pr.: krščansko - socialno strujo, samostojno kmečko stranko in narodne socialiste. To so seveda storili tudi zato da s cepitvijo glasov oslabijo moč delavskega ljudstva. Moč delavskega ljudstva so pa s svojim nastopom oslabili tudi komunisti in delavsko ljudstvo na Slovenskem bi lahko imelo danes gotovo največjo moč, če bi bilo elementov, ki so njegovo slovo razbili.

V ostalih delih države je kapitalistična reakcija popolnoma zmagala. Liberalci in srbski radikalci so dobili veliko večino in danes vladajo kakor se jim zljubi. Delavsko in kmečko ljudstvo pa je šlo na lim komunistom, ki so obljubljali raj v 24 urah in Radiću, ki je obljubljal samostojno Hrvaško. Danes seveda pa ne vidite niti komunistov niti Radičevcev, da bi v parlamentu nastopili zoper reakcijo kapitalistovskih strank.

V vsej državi se je udeležilo volitev kakih dvajset strank. Naša stranka ima 10 poslancev. In kljub temu nastopa najenergičnejše izmed vseh strank, da za delavsko ljudstvo — kakor ima še malo moči — vsaj nekaj dobrega izbije. Kapitalistične stranke so se strank, ki so republikanske, močno prestrašile. Vsled te-

ga so si izmislile nasilje. In to nasilje so tudi izvedle. Rekle so: Če ne prisežete, kakor mi zahtevamo, vam pa poslanske pravice odvezamo, saj imamo me v rokah kanone in bajonete! Naši poslanci so se prav dobro zavedali, kaj bi to pomenilo: kapitalistična klika bi zavladala še hujše nad kmečkim in delavskim ljudstvom, če bi naši ljudje kratkomalo vrgli puško v koruzo in zbežali. Nihče bi potem vladine gospode ne mogel več kontrolirati in za delavsko ljudstvo kaj napraviti. Le pogledimo, kaj je kapitalistična gospoda začela uganjati s komunisti! Naši ljudje so bili prisiljeni, da položijo formalno prisego in so tudi odločno povedali, da prisiljene prisege pred svojo vestjo ne priznavajo! Če niso hoteli, da izgube sploh vsako besedo, ko se bodo delali ustavni zakoni, so se kot velika manjšina nasilju morali ukloniti. Poslovnik namreč pravi, da se morejo ustavni predlogi predložiti samo še deset dni po sestavi ustavnega odseka.

In videli boste, da bodo tudi komunisti morali priseči — da bodo prisegli, to sami pravijo — aji na moralo riskirati svoje mandate.

Če še kdo reče, češ tudi klerikalci niso prisegli, pa moramo povedati, da klerikalci niso prisegli samo zato, ker jih liberalci niso pustili k vladnim koritom! Prisegli pa bodo prav gotovo. Odkrito povedano: naši poslanci so se nasilju prisege uklonili le zato, ker niso hoteli delovnega ljudstva prepustiti brez zaščite kapitalističnim rabljem na mišost in nemilost, kakor so to storili komunisti, katerih pristaše vlada sedaj zapira, pretepa in preganja.

Naše kmečko in delavsko ljudstvo danes tako krvavo potrebuje zaščite pred kapitalističnimi rablji, kakor še nikdar. Le pogledite med ljudstvo in videli boste! Naš kmečki proletarijat naravnost vpije po socialnih reformah, po

zemljski pravici, po starostnem, bolniškem zavarovanju, po odpravi draginje itd., tako da bi bil naravnost greh, ko bi njegovi zastopniki kratkomalo vpričo močne reakcije obupali in vrgli svojo puško v koruzo.

Mi vztrajamo v boju za republiko in zato se kapitalistični svet naše malenkostne, a žilave moči bolj boji kot komunistične!

Pokojnine in podpore za vojne invalide, vdove in sirote.

Invalidni odsek poverjenstva za socialno skrbstvo nam je poslal v zgornji zadevi to-le polasnilo:

Koncem oktobra meseca lanskega leta je vlada ustavila vse podpore za preživljanje. Vsled tega je velika večina najpotrebnejših družin onemoglih invalidov in volnih vdov z nepreskrbljenimi otroki hudo prizadeta, ker malenkostna vojna pokojnina ne zadošča niti za najnujnejše preživljanje. Vlada v Ljubljani je dobila nalogo, da naj od novembra 1920 dalje izplačuje dodatke, kakor jih določa člen 14 »Uredbe o začasni pomoči invalidom in družinam padlih vojakov« iz leta 1920. Ti dodatki, ki naj bi bili nadomestilo za prejšnje podpore, bi znašali, ako je podan dokaz o siromašnosti, mesečno poleg dosedanih penzij, ki jih izplačuje vojna pokojninska likvidatura: za invalide s 25—50 % invalidnosti 19 K, za invalide s 76—100 % invalidnosti 10 K, za invalide preko 100 % invalidnosti 30 K.

Za vsakega nepreskrbljenega otroka invalidovega do dovršenega 16. leta starosti bo znašala podpora 8 K. — Sirote brez očeta in matere iz ene družine, bi dobivale, ako je ena 48 K ako sta dve, skupaj 72 K, ako so tri, vse tri skupaj 96

LISTEK.

ALEKSANDER TOMAN: Kmetijstvo v Združenih državah.

Biokemični odsek.

Ta odsek pripravlja »tuberculin« in »mallein« za prosto razdelitev med zdravstvene uslužbenke, ki jih rabijo pri uradnih preiskovanjih. Odsek vodi preiskušnje za pridobitev »vaccine« (mezga) in »antitoksina« proti živalskim boleznim; preiskuje vzroke nalezljivih bolezni, nadzoruje kakovost »virusa«, »seruma« in »toksina« in enakih sredstev, namenjenih za zdravljenje domačih živali; preiskuje razkuževalne načine, pomaga pri izvedbi zakona o mrčesih (1910) s tem, da preiskuje sredstva, namenjena za iztreb-

ljenje mrčesa in kužnih gliv (fungi), ki okužujejo domače živali. Izvršuje bakteriološka in kemična preiskavanja glede mesa in mesnih izdelkov, in to v zvezi z mesnim nadzorstvom.

Odsek za mlekarstvo.

Ta oddelek zbira in razširja informacije o mlekarstvu, oskrbi izboljšanje živine, namenjene za mlekarstvo ter razpošiljevanje mlekarških izdelkov. Dalje nadzoruje izvedbo zakonov glede tovarn in trgov »prenovljenega« ali umetno izdelanega sirovega masla (renovated and process butter). Izvršuje preiskovanja glede kemije in bakteriologije mlečnih pridelkov ter vseh vprašanj, tikajočih se te obrti. V zvezi z zveznim (federalnim) in z lokalnimi zavodi pospešuje pouk v mlekarstvu.

Pododdelki so: pododsek izrejevanja molznih krav; raziskovalnice in poskuševalnice; (fortlandi);

nadzorstvo pridelovanja mlekarških pridelkov in »prenovljenega« sirovega masla; nadzorstvo in preizkuševanje tržnega mleka; preiskovalnica zapadnih mlekarov; preiskovalna mlekarška kmetija v Beltsvillu;

metabolizem v molznih kravah; zdravljenje; preiskovališče za govedino;

preiskovališče za mlekarstvo in govedino na zapadu.

Odsek zunanjega nadzorstva.

Ta odsek je v zvezi z oblastmi poedinih držav in ima namen, razkuževati govedino, konje in ovce, ki so garjevi. Nadzoruje transport živine med državami, pregleduje, razkužuje in daje dovoljenje za take transporte itd. Skrbi tudi za uveljavljanje zakona 23 tih ur glede dobrega ravnanja z živino na potovanju. Se bavi s preiskovanjem konj z »malleinom« pri transportih.

kron mesečno: vsaka nepreskrbljena si-
rota preko teh otrok, bi dobila še po 8 K.
Družine po padlih očetih: z 1 do 3 dru-
žinski člani, od katerih sta eden ali dva
nepreskrbljena otroka, skupaj 40 kron
mesečno, za vsakega nadaljnjega nepre-
skrblijenega otroka do dovršenega 16. le-
ta še po 8 K. Invalidom in družinam, ki
plačujejo za stanovanje najemno, se po-
višajo navedeni osnovni dodatki za 25 %.
Te nove podpore pa so tako malenkostne
da jih ljubljanska deželna vlada ni mogla
priznati in jih zato tudi ni začela nakazo-
vati, temveč se je takoj obrnila do mero-
dajnih belgrajskih oblasti za primerno
zvišanje, tako da bi podpore odgovarjale
sedanjim življenjskim razmeram. Dosedaj-
ni uspehi intervencije so povoljni in pri-
čakovati moremo v kratkem tozadevne
zadovoljive naredbe. Nove doklade (pod-
pore) bodo izplačane naknadno za vse
mesece od ustavitve prejšnjih podpor
dalje od vojne pokojninske likvidature v
Ljubljani. — Razumljive so pritožbe pri-
zadetih strank, ki čakajo nestrno na
ureditev preskrbe ali potrpe naj še kratak
čas, ker stvar je v najboljšem teku. —
Mi jemliemo to na znanje. Pristaviti pa
moramo, da se mora stvar nujno re-
šiti, ker lačni želodci ne morejo tedne in
mesece čakati. To bi morala vlada v
Belgradu že vedeti, zdi se pa, da ne ve,
ker ljudje, ki imajo stvar v rokah, najbrž
še nikoli lačni niso bili.)

Iz Kmetško delavske zveze.

Sodrugom. ki se obračajo o priliki
kake posebne nesreče na centralno taini-
štvo za denarno pomoč, naznanjamo, da
se centrala nač zaveda svoje dolžnosti
pomagati članom v takih prilikah, da so
na v teh težkih časih ti slučajih **prepozosti**.
Saj je več ko polovica naših članov tako
popolnoma brez sredstev, da je n. pr. v
slučaju boleznii že takoj prvi teden izro-
čen bedi. Vsem tem številnim nesrečni-
kom pa seveda ne moremo gotovo poma-
gati, dokler ne bomo imeli za to primer-
nih fondov. Do takrat naj si sodrugi poma-
gajo med seboj s posebnimi zbirkami po
organizacijah. — Najpotrebnejše pa je,
da se pri vsakem takem slučaju spomni-
mo, kako potrebno je naše delo za vse
vrste socialnega zavarovanja. Razširjajte
naše vrste, da to prej dosežemo!

Rajhenburg in okolica! Tukajšnja poli-
tična organizacija JSDS in KDZ sklicuje in
vabi vse pri njej organizirane člane na **pri-
jateljski sestanek**, ki se bo vršil dne 23. t.
m. ob 9. uri dopoldne v Rajhenburgu v

Odsek za ogledovanje mesa.

Delo tega odseka vsebuje pregledovanje ži-
vine pred klanjem in po klanju, in sicer govedi-
ne, ovac, prašičev in koz v klavnih, ki tržijo
med poedinimi državami ali pa z inozemstvom.
Nadzorovanje teh podjetij in takih, ki se bavijo s
pripravljanjem, prekajevanjem, vpljoščevanjem
(canning) in razpošiljanjem v zabojih itd. se vrši
da se ugotove zdravstvene razmere pri pripra-
vah in načinu delovanja; vrši nadzorovanje v de-
lavnicah glede kakovosti mesa in njegovih izdel-
kov, kakor tudi primesi (ingredients), ki se rabi-
jo. Gleda, da se nezdravo meso in izdelki, ki so
nevarni človeškemu zdravju ali ki so neužitni,
uničijo in varno odstranijo. Zaznamuje in odobru-
je meso in njega izdelke, ki so bili priznani za
brezhibne. Uravnava in nadzoruje transporte ži-
vine med državami in vrši to nalogo tudi glede
uvoza in izvoza mesa in njihovih izdelkov.

Takih nadzorovalnih postaj je v Združenih
državah 240.

Odsek za raznovrstnost.

Ta odsek oskrbuje zaznamek vseh sredstev
in priprav, ki jih ima poljedelsko ministrstvo na

gostilni g. Fr. Vranetiča, II. soba. Organi-
zacija hoče predvsem v redu skleniti svoi
letni obračun. Pridite za gotovo vsi, tudi
tisti, ki ste iz oddaljenih krajev! Opo-
minjamo dalje, da kdor prispevkov za or-
ganizacijo ne bo redno izpolnjeval, ne mo-
re biti reden član KDZ in se mu bi tudi ča-
sonis »Ljudski glas« moral ustaviti. Zdru-
žimo moči, da bomo močni! Torej na svi-
jenje!

Brestrnica. Za nedeljo 16. t. m. bi bil
moral »Ljudski glas« objaviti redni občni
zbor KDZ., na katerem poroča tudi nač
poslanec Filip Kisovar. Žalibog je »Ljudski
glas« šele 19. tiskan. Toliko blagohotno na
znanje. — Uredništvo.

Sevnica ob Savi. V nedeljo dne 23.
januarja 1921 se bo vršil shod KDZ v
Sevnici takoj po prvi maši. Natančneje
na plakatih.

Celje. Občni zbor tukajšnje organi-
zacije JSDS se vrši dne 23. januarja ob
9. uri dopoldan v prostorih gostilne »Ze-
lenege travnika«. Dnevni red: 1. Poroči-
lo predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3.
Poročilo kontrole preglednikov. 4. Voli-
tev novega odbora. 5. Volitev komiteta
za delavski dom. 6. Raznoterosti. Opo-
zaria se člane, kateri še niso prispevali
članarino za december 1920, da to izvrše
do občnega zbora, ker drugače se jim
lahko vstop zabrani. Vstop imajo samo
člani politične organizacije JSDS. Izkaz-
nico mora vsak seboj prinesiti v svrhu
kontrole.

Ribnica na Pohorju. Opozarjamo vse
člane krajevnice organizacije KDZ v Ri-
bnici na Pohorju, da se bo članarina pobi-
rala vsako 3. nedeljo v mesecu od 8—12
ure v gostilni Jožefa Ptačnika. Članom,
ki se svoje dolžnosti ne zavedajo, se list
ustavi in se jih izključi iz organizacije.

Podružnica Fram KDZ opozarja svo-
je člane, da je le v njihovo korist, da red-
no plačujejo svojo članarino ali pa ozna-
nijo svoj odstop. Članarina se vplačuje pri
sodr. tajniku Rössneriu v Framu čez te-
den dopoldne, ob nedeljah od 10—12 ure
dopoldne. Sodrugii, ne pozabite na vašo
organizacijo in ta ne bo pozabila vas!

Dopisi.

Rogaška Slatina.

Tukajšnje zdravilišče je v vedno slab-
šem finančnem položaju. Temu je seveda
krivo slabo gospodarstvo. Pred vojno smo
razposlali 490 vagonov kisle vode na leto,
pretečeno leto pa komaj 70 vagonov. Prej
je bilo nastavljenih šest do sedem uradnih

razpolago pri svojem delovanju. Ima v oskrbi za-
deve uslužbencev kakor imenovanja, premešče-
vanja, pridelitve, uspešnost delovanja in poedinih
namščencev; pospešuje znanje živinozdravništva
in podpira živinozdravniške šole s prirejevanjem
tečajev, kjer se slušatelji pripravljajo za službe
pri poljedelskem ministrstvu.

Patološki odsek.

Ta odsek vodi znanstveno preiskovanje ži-
vinskih bolezni; preiskuje sredstva in zdravila
proti živinskim boleznim. Sodeluje z državnimi
kmetijskimi preiskovališči proti krajevnim ži-
valskim boleznim. Pripravlja in razdeljuje zdravila
proti parkeljnic. Preiskuje delovanje strupenih
rastlin na živinsko zdravje.

Odsek za kwarantino.

V delokrog tega odseka spada nadzorovanje
in kwarantiranje uvoženih živali v svrhu obram-
be proti nalezljivim boleznim; oskrbuje kvaran-
tinske postaje in nadzoruje ves izvoz živine. Pre-
gleduje ladje, ki prevažajo živino ter gleda, da
imajo te ladje vso pripravo za krmenje, napaja-
nje, zračenje, postrežbo itd. Pazl, da se izvršuje-
jo zdravst. predpisi za kože, tvarine za lim (ro-

moči, danes pa čez polovico več. — Tem
gradnikom so plače precej zvišali. Mi de-
lavci nimamo sicer nič proti temu, zoper
to pa protestiramo, da bi se nam ubogim
delavcem odtegovalo. Doslej smo imeli
v zdravilišču delavsko kuhinjo, ki so jo
nam sedaj enostavno odvzeli. Doslej smo
v kuhinji dobili vsaj malo fižola in zelja,
da smo mogli svojim ženam nesti domov
par kronic, sedaj nam pa še to odpade. —
Vlada v Ljubljani je sama priznala pri-
tobovelskih delavcih, da se s 30 kronami
dnevno ne da živeti, mi pa še teh 30 kron
ne zaslužimo! Tukaj v Slatini je vse zelo
drago; zakaj naši gostilničarji in trgovci
so vedno navajeni na poletne cene in jih
tudi sedaj pozimi ne dopustijo. Pretečeni
praznik je imel tukaj shod tisti samostoi-
nej Drogenik. Tega seveda nam ni hotel
povedati, kako naj se nam revnim kočar-
tem in delavcem odpomore. Govoril je le
o gruntarjih in velikih posestnikih, nas
ubogih revežev pa še omenil ni. Zahajljal
je čez socialne demokrate, čez naša kon-
sumna društva itd. Da, dragi prijatelji, da-
nes lahko vsak zabavlja, ali zmerjanje ne
bo nič pomagalo. Mi dobro vemo, da go-
spoda Drogenika jezi, da ni v Slatini dobil
pri volitvah polno škrinico kroglic, kakor
si je to on mislil. Naše ljudstvo pa že do-
bro ve, da nima ničesar iskati med samo-
stoinimi bahači, ki povsod zastopajo le
kapitaliste, revno ljudstvo pa jim je le vo-
lilni material, s katerim sečajo v ogenj po
razbeljeno železo.

Sv. Križ nad Mariborom. Božič in
novo leto sta minila in naš župnik je do-
bral tudi že za stole — 10 K ali 3 jaica za
enega. To je edina novica iz našega kraja
odkar smo vstopili v novo leto...

Tržič. O samovoljnem paševanju naših
tukajšnih klerikalnih mogočnejev smo že
mного pisali. In zopet moramo pisati o
tem. Dne 4. t. m. je namreč naš klerikalni
župan Črne poslal kovače od svoje fuži-
ne k nekemu tovarniškemu delavcu, ki
dela v tovarni Mally in pustil iz njego-
vega stanovanja pometati vse pohištvo.
Delavčeva žena je prijokala v tovarno
in povedala to svojemu možu. Mi bi radi
vedeli, kako more župan kaj takega sto-
riti, če prej ne preskrbi za stranko sta-
vajna. Župan hoče imeti celo hišo za svo-
jega sina, v hiši je pa prostora za 4 dru-
žine, sin je pa brez otrok. Župnik kriči s
prižnice koliko ljudi umre za jetiko. Lah-
ko jih umre seveda, če jih tako tlačite in
preganjate vi, klerikalni mogotci! Zad-
nič ste tudi neko ženo na cesto zagnali
z otroki vred. Lepa klerikalna človeko-
lubnost! Mi pozivljamo socialno skrb-
stvo v Ljubljani da stanovanisko vpra-

govi, parklji itd.), šetine, grivo, volno in druge
živinske pridelke. Tudi seno, slama, krma, spa-
dajo sem. Vodi preiskovanje o tuberkulozi pri go-
vedini in preiskuje boleznii v glezljnih pri konjih
namenjenih za uvoz in izvoz.

Odsek za uničenje gliv (ticks) pri govedini.

Delo tega odseka je v zvezi z živinskimi
zdravstvenimi društvi v južnih državah in je na-
perjeno proti glivam, ki nadlegujejo govedino in
razširjajo bolezen. Tudi nadzoruje uvoz in izvoz
živine onih pokrajin, ki so radi glivnega okuže-
nja govedine pod kvarantino.

Odsek za uničenje tuberkuloze.

Ta oddelek sodeluje z oblastmi poedinih dr-
žav v svrhu uničenja tuberkulozne bolezni pri
domaćih živalih. Vrši nadzorovanje tuberkulozne-
ga preiskovanja pri uvozu in izvozu živine.

Zoološki odsek.

Ta odsek preiskuje boleznii parasitnega izvo-
ra, nabira in popisuje raznovrstne parasite, dolo-
čuje parasite, ki so namenjeni v ugotovitve vrste,
kateri pripadajo; vzdržuje zaznamek parasitov in
bibliografijo v slovstvu tega predmeta.

(Dalje prihodnjič.)

šanje pri nas takoi uredi, ker ta naša klerikalna gospoda dela delavcem samo krivico.

Sv. Lovrenc pri Mariboru. Uredništvo »Ljudskega glasu« je prejelo od obratovodje parne žage, ki ima svoje vodstvo na Dunaju, dopis, ki odgovarja na dopis v prvi številki našega lista. Dopis pravi, da je bilo vodstvo tvrdke dovoli in formirano glede denarnih razmer pri izplačevanju lesnih delavcev. Dalje pravi dopis, da temu ni kriv gozdar Kopp, če delovanje denarnega prometa z dunajsko banko ni bilo povoljno. Dopis pravi tudi, da so sedaj razmere že toliko urejene, da se delavci lahko pravočasno izplačajo. — Gozdar Kopp pravi dopis, se zavezuje, da plača vsakemu delavcu 10 kratno plačo. Če se izkaže, da komu kaj dolguje. — Kakor razvidno, dopis sam priznava, da plačevanje delavcev ni bilo vselej redno; in bodisi, da je kriv tega ta ali oni, **podjetje mora vedno predčasno skrbeti za to, da svoje delavce, ki gotovo na svoje plače ne morejo čakati, redno in polno plačati!!!** Svojo plačo zahtevati, to pravico ima pa vendar še vsak delavec, ali ne?! Sicer pa ima sedaj besedo naš dopisnik.

Stranice. Tukajšnji klerikalni in liberalni podrepaniki različnih močtev so zaradi svoje požrešnosti dobro znani in izrabljajo Kristusov nauk v svoje korist, kakor jih pač naš velečenjeni gospod župnik pouči. Ena takih članic Marijine družbe je tukajšnja gostilničarka Milka Arzenbe, ki ni dovolila prirediti zborovanje šek, ki ni dovolila prirediti zborovanje krajevnih organizacij KDZ, pač na vsekratico na dan sv. Barbare. Še bo prišel čas, ko ne bomo vezani na vašo milost, gospod župnik v Stranica in okrajni glavar v Konjicah. Pridobili bomo sami tak prostor, kjer bomo svobodno govorili in sklepali o reorganizaciji naše gnile občine, ki ste to zaradi strankarskih vzrokov odvzeli. Članom in somišljenikom KDZ v Stranica na ključemo, naj vztrajajo do občinske volitve ker le tako bo mogoče to že od daleč smrdečo klerikalno občino razgnati.

Zabukovca. Kmečko-delavska zveza je tukaj priredila dne 9. t. m. javen ljudski shod v gostilni Maluš. Poročal je sodrug Tekauc iz Celja. Udeležba je bila zelo številna. Ustanovila se je obenem podružnica KDZ, ki bo imela nalogo, da ljudstvo pouči in pripravi na predstoječe občinske volitve in na ta način razruši tisto gnilo gnezdo, ki izžema revni delavni stan, ter da nadomesti odbornike z možmi, ki bodo zastopali interese revnega delavnega ljudstva. Odboru podružnice, ki je sestavljen iz poštenih in zavednih mož-proletarcev, želimo mnogo uspeha k razvoju in utrditvi organizacije.

Spodnje Kraše ob Dretl. Tudi mi v tej naši zadrečki dolini smo se začeli v zadnjem času zavedati. Oklenimo se stranke, ki deluje za vse kmete in delavce, t. i. naše KDZ! Hočemo, da se rešimo suženstva in da stopimo na prosto. Upamo, da se bo naša KDZ še v kratkem precej povečala. Podajmo si roke! Živela nam KDZ!

Poljčane. V poličanski okolici smo delavci zelo potrpežljivi in mirno gledamo, kako nas klerikalni in liberalni trgovci in drugi izkoriščajo. Pred letom dni smo se dogovorili, da ustanovimo soc. dem. konsum. Kar se nam je tudi posrečilo. Seveda je to župnika g. Cilenška zelo razburilo, ker on je sploh hud nasprotnik delavskega gibanja. Takoj smo imeli tu še klerikalni konsum. To pa seveda našega podjetja ni oviralo. Danes moram pa povedati, da je hud nasprotnik našega konsuma tudi trgovec Vodenik. Temu gospodu mi povemo, da naj se raiši spomni, ka-

ko je prišel do svoje sedanje bogatije, in naj nas potem čisto pri miru pusti, ker drugače ga bomo kot krščanskega poštenjaka spomnili česa drugega.

Pišce pri Brežicah. Dragi »Ljudski glas«! Že zdavnaj nisi dobil nobenega poročila od nas iz Pišec. Gotovo si mislijo naši sodruzi, da so Pišce razpadle! Ali temu ni tako. Sedaj po volitvah nam dela veliko gorie tukajšnji oskrbnik grajščine Jože Šagl. Ta gospod je Nemeč in dela z nami kakor se mu zluhi. Nekoč je prišel k nemu kmet, da bi mu nakazal les za stavbo, ali ker je dotični kmet član KDZ, mu je oskrbnik rekel, da je »marod« in da mu zato ne more nakazati lesa. Seveda je ta bolezen le strankarsko nasprotje. Tukajšnji gozdovi so državna last, lov je pa last barona Mascona. Mi mislimo, da bi bila krivica, če bi se iz državnega gozda plačevala odškodnina za škodo, ki jo zverinad dela po kmečkih poljih. Zaenkrat oskrbniku samo svetujemo, da se poboliša, ali pa bomo še drugače govorili.

Selce nad Škofjo loko. V zadnji številki »Ljudskega glasu« smo povedali, kako sta tukajšnja naša dva klerikalna magnata izpuščala naše moze iz volilnih imenikov, med volno pa nista nobenega izdustila, ko se je šlo za fronto. Danes moramo na še povedati, da je župnik g. Kepec rekel, da mu T. Ažbe iz Češnje da klop za sedež v cerkvi v Selcih. Kakor pa je Ažbe sam povedal, o tem nista niti govorila, čeprav župnik pravi, da ima priče za to, da je obljubil klop za cerkev. Kolikor poznamo župnika iz njegovih del, ima precej globok žep ali pa še celo dna nima. Ali T. Ažbe ni tako numen, kakor je bila stara Kramarica, da bi zayrgel svoje sorodnike, in da bi zagnustil svoje premoženje mrtvi roki! — Župnik je res pravi mojster v tem, da luhi svojega bližnjega kakor samega sebe; to vedo tudi vsi občinski reveži in bolniki, ki jih župnik hodi obhajat — seveda ne zastoni. Ali se je Kristusu kaj plačevalo, ko je hodil obiskovat in tolažiti bolnike? Da, naš župnik je le prijatelj denarja, pihače in igralnih kvart — in prijatelj sovraštva do vseh onih, ki ne trobijo v zviti klerikalni rog...

Rajhenburg. Tu podajamo volilni rezultat iz našega kraja: V volilni imenik je bilo vpisanih 608 volilcev, volilo jih je 431. — 177 volilcev na ni volilo. Klerikalci so dobili z redovniki vred 125 glasov, KDZ in JSDS 190 glasov, samostojneži 28, komunisti 24, Prekmurci 13, JDS 49, NSS 3. — Na Blanci: SLS 56, NSS 7, JDS 14, KDZ in JSDS 75, SKS 103, Prekmurci 2 in komunisti 58. Na Blanci je bilo vpisanih 451 volilcev; od teh jih je volilo 215, 136 jih pa sploh ni volilo.

Politične beležke.

+ **Belgrajska vlada.** V belgrajski vladi, katere predsednik je stari lisjak, srbski radikalec Pašić, so si radikalci in liberalci že razdelili med seboj najmastnejša korita. Štirje stolčki so pa še na ponudbo, ali ti štirje ne nesejo toliko, zato jih pa Pašić ne more oddati. Ministrstvo ver ponuja Turkom, za druge pa še ne ve, komu bi jih ponudil. Sedaj se je oglašil samostojnež Pucelj. Ta bo šel v vlado. Dr. Žerjav je tudi hotel postati minister ver, ostal bo pa minister brez ver. Klerikalcem se pa sline cede. Dr. Korošec bi bil spet rad minister.

+ **Naši poslanci** se v konstituantu trudijo, da se doseže izprememba poslovnika in se s tem onemogoči kapitalistično nasilje nad poslanci. Zoper preganjanje komunistov so podvzeli pri vladi odločne protestne korake. Odločno delajo na to, da se odpravi na Slovenskem kriza v industriji, vsled katere postaja na stotine delavcev brezposelnih, ter da se odpravijo razne carine in davki, ki delajo danes veliko draginjo.

+ **Iz konstituante.** Po volitvah je bilo že osem sej, sklenili pa niso še veliko, ker se ves čas od volitev sem samo prerivajo, kdo bo prišel h koritom. Na tretji seji po novem letu je regent Aleksander v konstituantu prečital prestolni govor, ki so ga sestavili ministri.

Boj proti poslovniku. Proti poslovniku, ki ga je izdelala vlada so nastopili: Narodni klub (11), Jugoslov. Muslimanska organizacija (24), Klerikalci (23), Bunjevačko - Šokački klub (4), Zemljoradniška stranka (39), Republiška stranka (2), komunisti (52), socialni demokrati (10) — skupno torej 167 poslancev. Če prištejemo še Radičevce, ki jih v Beogradu ni, so pa zoper predlagani poslovnik bi bilo 217 poslancev proti poslovniku torej več kot polovica.

Občinski volitev v Belgradu in v Voivodini sploh ne bo: tako so odločili srbski radikalci in naši liberalci, ker so se zbal, da bi jim pri volitvah izpodrsnilo. V Belgradu si bodo občinske sedeže kar lepo med seboj razdelili, v Voivodini bodo na svoje župane uradno imenovali. Tako torej znaio kapitalistične stranke delati »iz naroda za narod«!

Nova ljubljanska vlada je sestavljena sedaj tako-le: Predsedništvo in notranje zadeve vseučiliški profesor dr. Pitamic; uk in bogočastje dr. Skaberne; javna dela inženjer Klinar; kmetijstvo dvorni svetnik dr. Vrtačnik; pravosodje dr. Ravnihar in socialno skrbstvo Ribnikar.

+ **Župan ljubljanski, dr. Ivan Tavčar,** je odstopil svoje poslaniško mesto profesorju dr. Reisnerju.

+ **Vsi bivši ministri** — razun obeh hrv. zajedničarjev Kovačevića in Drinkovića — so ponovno izvoljeni kot poslanci. — Torej bo s sedanjo vlado prav takšna figa, kakor poprei. Protići, Pašići, Korošci in Kukovci bodo kmečko in delavsko ljudstvo prav tako mrcvarili s svojo »politiko« kakor prei. Koritarstva še torej ni konec. Stvar se je izpremenila le za toliko, da bodo pri koritih pomagali zaiemati še Turki in samostojneži.

Banske posle na Hrvatskem je prevzel banški svetnik dr. Teodor Bošnjak.

Zmanjšanje armade v Jugoslaviji pripravlja generalni štab, ravnotako se bo skrajšal službeni čas. Konstituanta je vendarle gospode ustrašila.

+ **Iz socialističnega sveta.** Na Dunaju bo dne 22. februarja t. l. velik mednarodni socialistični kongres, katerega se bo udeležilo okoli 15 dežel oziroma držav; udeležile se ga bodo vse socialistične stranke, ki niso za drugo amsterdamsko niti ne za Leninovo boljševiško internacijo. Gre za ustanovitev četrte internacionale, takozvane centrumaške. Našo stranko bodo na tem zboru zastopali sodruzi Ebin Kristan, Korun in Bernot. Od srbskih centrumašev bosta prišla na zbor izkušena socialistična voditelja Lapčević in Topalovič.

Po svetu.

V Avstriji

vladajo že par mesecev samo klerikalci in sicer tako, da bo v par mesecih vsa Avstrija bankrotirala. Avstrijska krona je danes od vsega denarja na svetu najmanj vredna, ker jih tiskajo dan in noč. — Delavsko ljudstvo v Avstriji strada in nima dela. Brezposelnost dnevno narašča, na drugi strani pa cvete na Dunaju pri gospodi najhujše razkošje. — Avstrijski socialni demokrati s svojo organizacijo zelo lepo napredujejo. V zadnjem tednu je v stranko na novo vstopilo 22.000 novih članov, kmetov in delavcev. S klerikalno vlado je ljudstvo silno nezadovoljno in zato v teh dneh v Avstriji povsod štrajkajo.

V Italiji

Je v zadnjem tednu pri vladi napravila mnogo prahu D'Annunzjeva komedija na Reki. Reka z okolico je sedaj svobodna država, ki ji predseduje, dokler se ne sestane konstituanta, neki dr. Grosch. D'Annunzio bi bil moral Reko že zdavnaj zapustiti, da ga niso zagrebški verižniki in čifuti pridno zalagali z živili. D'Annunzio bo z Reke odšel; nabasal si je v svoje žepe 22 milijonov lir! Rekel je, da za Italijo ni vredno umreti,

če ima človek toliko milijonov na varnem. — Italijanska vlada je belgrajski izjavila, da rapalske pogodbe ne bo še do maja izvršila. Po tej pogodbi bi morale namreč naše čete zasesti Logatec, nekaj otokov na jadranskem morju in pa vso Dalmacijo. Italijani najbrž mislijo, da bo naša država razpadla; seveda se hudo motijo.

Na Grškem

kjer je zopet zasedel prestol bivši kralj Konstantin, so velike politične razprtije med vladno stranko in stranko Venizelosa, bivšega ministrskega predsednika. Tudi s Turki se Grki vojskujejo na obali Male Azije.

Na Češkem

vlada uradniška vlada. Odkar se je komunistični prevrat izjalovil, vlada zopet mir. Češkoslovaška vlada sklepa sedaj trgovske pogodbe z različnimi državami. — Ločitev cerkve od države je za Češkoslovaško papež priznal.

Na Francoskem

si kapitalistična vlada beli glavo, kako bi »izprežala« iz Nemčije velikanske milijarde za vojno odškodnino in kako bi na Nemškem uničila vse orožje. Francoske finance stoji zelo slabo; primanjkljaja je na milijarde. — Delavsko ljudstvo je tudi na Francoskem zelo na slabem. Brezposelnost dnevno narašča, posebno v kovinski industriji. — Zdaj je pa delavsko ljudstvo zadela še ta nesreča, da so komunisti tudi tam razbili doslej enotno socijalistično stranko; torej imajo na Francoskem šele odslej naprej tisti razkol v stranki, kakor se je pri nas v Jugoslaviji že lansko leto izvršil.

Na Angleškem

delajo ponekod le po dva dni v tednu, ker kapitalisti zapirajo tovarne. Premoga so rudarji že preveč nakopali; cene splošno padajo.

V Ameriki

je velika gospodarska kriza; delavstvo mečejo na cesto, ker kapitalisti pravijo, da blaga ne morejo prodati. — Cene so življenjskim potrebščinam zelo padle; sladkor n. pr. velja 1 kg samo 11 centimov. — Ker se iz Evrope preveč ljudi seli v Ameriko, bo ameriška vlada v kratkem izdala zakon, s katerim bo prepovedala vsako nadaljno priseljevanje v Ameriko.

Na Ruskem

še zdaj ni pravega miru; poročajo, da ljudstvo tam prav pošteno strada. Sovjetska vlada se sedaj v Rigi pogaja s Poljaki za mir, ki ga sklepajo že par mesecev pa ga še sedaj niso sklenili.

Domače vesti.

— Kako se postopa pri izvedbi agrarne reforme na državnih zemljiščih, o tem je objavljen v »Uradnem listu« št. 3 z dne 11. t. m. poseben pravilnik. V prihodnji številki »Ljudskega glasu« ga objavimo.

Okrožni agrarni urad v Mariboru je začel poslovati na Koroški cesti 19.

Nove poštne znamke, ki so izdelane v Ameriki, pridejo ta mesec v promet.

Pozor na polidinarske novčanice. V Zagrebu so prišli na sled donarelenim polidinarskim novčanicam, ki so bledeje barve ter se na njih na eni strani odtisk slabo pozna.

Krivotvorni dvokronski bankovci se spoznajo po jasnejšem tisku in po številki na levi strani bankovca; ta številka je na pravih bankovcih manjša kakor 2000, na krivih bankovcih je pa večja kakor 2000.

Postaja Pragersko se je začela krčiti, ker ni prometa z Ogrsko. Odstavili so 17 uslužbencev, nekaj pa so jih premestili. Nasprotno pa se je premestil iz Maribora na Pragersko tečaj za železniške uradnike.

oZa odpuščene železnice, ki so bili ob zadnji stavki odpuščeni, je z uspehom interpeliral te dni pri ministrstvu železnic sodrug Kopač.

Nova orožniška uniforma. Z novim letom so uvedli novo uniformo za orožnike. Vsak orožnik bo označen s številko, ki jo bo moral nositi na vidnem mestu.

Državna komisija za prežvljanje v Ljubljani in vse okrajne komisije za pre-

žvljanje so prenehale poslovati. Spise teh komisij je prevzel invalidski oddelek povereništva za socialno skrbstvo, ki je nastavljen v St. Peterski vojašnici v Ljubljani.

IZJAVA.

Ker me naše neumne tercijalke obreknejo, da sem državi nevaren in da sem bil pri volitvah od socialno - demokratične stranke za agitacijo plačan, izjavljam tem potom, da dam vsaki tercijalci ali kvatrnici za dokaz teh trditvev tisoč kron! Če pa tega ne storijo, pa smatram trditve za neumno tercijalško laž. — Sicer še lahko o tem pri sodnji govorimo. Nam socijalistom se čudno zdi, da so nas prej avstrijske tercijalke zmerjale za brezdomovince, zdaj pa zopet jugoslovanske. Sicer pa so nam lahko tercijalke hvaležne, če smo mi socijalisti Avstrijo porušili. Ako ne bo miru od vas tercijalke, drugič nekaj več o vedenju nekdanjega tukajšnjega pevskega društva v Kat. Izobr. društvu!

Sv. Frančišek, dne 13. jan. 1921.

Trbovšek Josip, prijatelj pravice.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Redni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadružnikom proti vključbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja te najboljše preizkušene in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 12.—, za podgane in miši K 12.—; za ščurke, a posebno močna vrsta stane K 20.—; posebno močna tinktura za stenice K 12.—; uničevalec moljev K 10.—; prašek za uši v obleki in perilu K 10.— in 20.—; proti mravljam K 10.—; proti ušem pri perutnini K 10; prašek proti mrčesom K 10.— in 20.—, proti ušem pri ljudeh K 5.— in 12.—; mazilo za uši pri živini K 5.— in 12.—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10.—; mazilo proti garjam K 14.—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ul. 3.

Ivan Zgonc mizarstvo Cerkljica, št. 62., sprejema učenca za mizarstvo obrt. Star mora biti najmanj 15 let. Hrana in stanovanje prosta. Sprejme se takoj.

COSULICH-LINE

TRST-AMERIKA

New - York — Buenos — Ayres — Rio di Janeiro - Santos Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike za Slovenijo edinole priz.

SIMON KMETEC, Ljubljana

Kolodvorska ulica 26.

Nekaj za Vas!

Racionalno negovanje lepote.

Hečete li obraz in roke racionalno negovati, pege, mozolce odpraviti, hrapavo kožo mladostno in prožno napraviti, uporabljajte Fellerjevo pravo Elza-obrazno in kožo-obvarujočo pomado 1 veliki porcelanski lonček 15.— K. Elza toaletne umivalne pastilje 1 škatljica 10-50 K. Pomada za ustnice 2.— in 4.— K.

Ideal vseh mil

je Fellerjevo Elza lilično mlečno milo 19.— K. Tekoče lilično mleko 12.— in 15.— K. Najfinejši Glycerin 6.— in 30.— K. Vaseline po 3.—, 7.— in 12.— K. Neškodljivi puder za obraz v vrečicah po 5.— K. Barvilo rdeče za obraz 10 pisem 20.— K.

Puder gospe, katere se v to razume

je pravi dr. Kluger-jev Hega-puder, bel, rosa, velike elegantne škatlje 24.— K.

Kurja očesa

bradavice, trdo kožo, odpravljata brzo in temeljito Fellerjev turistovski obliž „Elsa“ v škatljah po 5.— K in 7-50 K in Fellerjeva turistovska tinktura steklenica 10.— K.

Finii Parfemi

francoski, originalne steklenice 40.— K; na tehtnico od 20.— K naprej. Sachet (ovitek dišečega praška za perilo) 8.— K.

Kaj se vsak dan potrebuje?

Angleški obliž 2.— K. Lysotorm 60.— K. Popolni Irrigator najboljši 150.— K. Pravi Lysol 30.— K. Kafa 3.— K. Kafirne kroglice 5.— K. Arnika 6.— K in 30.— K. Po smerekovem gozdu dišeči parfem za sobe 35.— K. Konjak 30.— K. Malinov sok 30.— K. Kina železno vino 30.— K. Esenc za rum 7.— in 35.— K. Kineški čaj na tehtnico od 3.— K naprej.

Pri vprašanjih

naj se prilože poštne znamke za odgovor.

Prvovrstno naravno negovanje las.

Rast las napreduje, kožo na glavi krepiča, plešo in prerano osivelosti preprečuje Fellerjeva prava Tannokina pomada za rast las, 1 veliki porcelanski lonček 15.— K. Ogrska pomada za brke po 6.— in 8.— K. Neškodljiva olja za lase, orehovo olje, mala steklenica 6.— K, velika 30.— K. Schampon za umivanje las 4.— K.

Najmočnejše francosko žganje

najčistija predvojna roba, manjša steklenica 15.— K, velika 35.— K. Elsa Kolonska voda v steklenicah 7.— in 35.— K.

Proti potenju telese

deluje zanesljivo Fellerjev Elsa sipalni prašek 1 škatljica 10-50 K.

Kaj je „Elza Fluid“ to zna vsak!

6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici 42.— K.

Za usta in zobe!

Hega zobni prašek s kisikom, 1 škatljica 20.— K. Dr. Heider-jev zobni prašek 1 škatljica 6.— K. Elsa voda za usta 30.— K, zobne krtačice od 20.— K naprej.

Proti mrčesom

kakor muhe, bolhe, stenice, rusi, zanesljivo in temeljito deluje Elsa mrčesni prah, velika škatlja 15.— K. Tinktura zoper stenice 30.— K. Naphtalin ed 2.— K naprej.

Miši in podgane!

Mišji strup 8.— K. Strup zoper podgane 8.— K in 10.— K.

Omot in poština

se računa posebej, toda najceneje. Cim več se na enkrat naroči, tem manj draže stroški to robo.

Naročila se adresirajo na:

EVGEN V. FELLER, lekarna,
Stubica donja, Elsattrg 134. Hrvatska.